@mehmetakif.unaldi ORTAOKULU 7. SINIF 1. DÖNEM 1. YAZILI (4. Senaryo)

T.O.7.4. Metinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme

Selçuklular döneminde Anadolu'daki ticaret yolları boyunca, birbirine yaklaşık bir günlük yürüyüş mesafesinde kervansaraylar yapılırdı. Uzun yolculuktan ***bitap*** düşen tüccarlar burada hem dinlenir hem de develerinin bakımını yaptırırdı. Kervansarayda ***konaklayan*** yolculardan üç gün boyunca hiçbir ücret alınmaz; hastalananlar tedavi edilir, ayakkabısı eskiyenlerin ayakkabısı onarılırdı. Yolda malı çalınan tüccarın zararını ise devlet ***tazmin ederdi***. Bu ***güvence***, Anadolu'yu Doğu ile Batı arasındaki ticaretin ***vazgeçilmez*** bir durağı hâline getirmişti.

Bu metindeki altı çizili kelimelerin anlamlarını metnin bütününden hareketle tahmin ediniz. Her kelimenin önündeki ayraca, o kelimenin anlamını karşılayan harfi yazınız. (Anlamlardan biri fazladır.)

( ) **bitap**	a) Bir zararı karşılamak, ödemek
( ) **konaklamak**	b) Olmazsa olmayan, bırakılamayan
( ) **tazmin etmek**	c) Yorgunluktan gücü kalmamış, takatsiz
( ) **güvence**	d) Ağır ağır, acele etmeden
( ) **vazgeçilmez**	e) Geceyi ya da birkaç günü bir yerde geçirmek
	f) Bir konuda verilen söz, teminat, garanti

Cevap anahtarı için instagram @mehmetakif.unaldi

T.O.7.5. Metnin yüzey anlamını belirleyebilme

CAHİT ARF

Cahit Arf, 1910 yılında Selanik'te doğdu. Balkan Savaşı sırasında ailesiyle birlikte önce İstanbul'a, ardından İzmir'e göç etti. Matematiğe olan merakı, daha ortaokul yıllarında öğretmenlerinin dikkatini çekecek kadar belirgindi. Liseyi bitirince devlet bursu kazanarak Fransa'ya gitti ve orada matematik öğrenimi gördü. Yurda döndüğünde bir süre İstanbul'da lise öğretmenliği yaptı. Daha sonra doktora yapmak için Almanya'daki Göttingen Üniversitesine gitti; burada dönemin ünlü matematikçilerinden Helmut Hasse ile çalıştı. Bu yıllarda ortaya koyduğu ve bugün dünyada "Arf değişmezi" adıyla bilinen buluşu, onun adını matematik tarihine yazdırdı.

Arf, ömrü boyunca bilimin yalnızca üniversite kürsülerinde kalmaması gerektiğine inandı. Yazılarında ve konferanslarında matematiği ezberlenecek kurallar yığını olarak değil, bir düşünme biçimi olarak anlattı. 1997'de hayatını kaybeden bilim insanının portresi, 2009 yılından itibaren 10 Türk lirası banknotların arka yüzünde yer aldı.

Metne göre Cahit Arf'in eğitim için gittiği ülkeleri ve bu ülkelerde neler yaptığını yazınız. Arf'in matematiğe nasıl baktığını belirtiniz.

Fransa: ……

Almanya: ……

……

Matematiğe bakışı: ……

……

Cevap anahtarı için instagram @mehmetakif.unaldi

@mehmetakif.unaldi ORTAOKULU 7. SINIF 1. DÖNEM 1. YAZILI (4. Senaryo)

T.O.7.5. Metnin yüzey anlamını belirleyebilme

(Bir köy kahvesinin önü. Yaşlı muhtar, elinde bir kâğıtla telaşla gelir.)
MUHTAR — Duydunuz mu? İlçeden yazı geldi. Köyün yolunu asfaltlayacaklarmış!
HASAN — *(Tavla zarlarını avucunda sallayarak)* Geçen yıl da aynısını söylemişlerdi muhtar. Kepçe geldi, iki gün toprağı eşeledi, gitti.
MUHTAR — Bu sefer başka. Bak, tarihi bile yazıyor: Nisanın on beşi.
EMİNE — *(Karşıdaki evin penceresinden başını uzatır.)* Yol yapılırsa ilçe pazarına kendi traktörümüzle gideriz. Domatesler de yolda ezilmeden varır.
HASAN — Yol yapılırsa şehirliler de akın akın gelir. Sonra bu kahvede oturacak bir sandalye bulabilirsen bul!
(Herkes güler. Muhtar kâğıdı özenle katlayıp ceketinin iç cebine koyar.)

Metne göre köye gelen haber nedir? Hasan ve Emine bu habere nasıl tepki vermiştir?

Gelen haber: ……

Hasan'ın tepkisi: ……

……

Emine'nin tepkisi: ……

……

Cevap anahtarı için instagram @mehmetakif.unaldi

T.O.7.7. Metnin derin anlamını belirlemeye yönelik basit çıkarımlar yapabilme

Ece, sınav sonuçlarının açıklandığı sayfayı üçüncü kez yeniledi. Ekrandaki sayıya uzun uzun baktı; sonra bilgisayarı kapatmayı bile unutup odasından fırladı. Merdivenleri ikişer ikişer indi. Mutfakta annesi çay demliyordu. Ece hiçbir şey söylemeden arkadan annesine sarıldı, yüzünü omzuna gömdü. Annesi elindeki demliği bırakmadan gülümsedi:
— Söyleme, anladım. Babanı ara, akşam yemeğini dışarıda yiyoruz.
Ece telefonu almak için salona koşarken duvarda iki yıldır asılı duran kâğıda gözü takıldı. Üzerinde kendi el yazısıyla "Hedefim: Fen Lisesi" yazıyordu. Kırmızı kalemi kaptı ve kâğıdın köşesine kocaman bir tik attı.

Metinde Ece'nin sınav sonucu açıkça söylenmemiştir. Ece'nin sonucu hakkında ne söylenebilir? Bu sonuca ulaşmanızı sağlayan iki ipucunu yazınız.

Ece'nin sonucu: ……

1. ipucu: ……

2. ipucu: ……

Cevap anahtarı için instagram @mehmetakif.unaldi

T.O.7.21. Metinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme

Mahallemizin terzisi Saniye Hanım, kırk yıldır aynı küçük dükkânda iğneyle iplikle uğraşır. Gözleri eskisi kadar iyi görmese de işinin kalitesinden asla ödün vermez. Bayramlardan önce dükkânın önünde kuyruk oluşur; herkes elbisesi yetişsin diye ona yalvar yakar olur. Saniye Hanım ise kimseyi kırmaz, gece yarılarına kadar oturup elbiseleri tek tek bitirir. Bu yüzden mahallede adı çıkmıştır: Dikiş söz konusu olduğunda kimse onun eline su dökemez.

Bu metinde geçen iki deyimi bularak anlamlarını yazınız. Ardından metinde geçen ikilemelerden birini seçerek kendi kuracağınız bir cümlede kullanınız.

1. deyim ve anlamı: ……

2. deyim ve anlamı: ……

İkilemeyle kurduğum cümle: ……

Cevap anahtarı için instagram @mehmetakif.unaldi

@mehmetakif.unaldi ORTAOKULU 7. SINIF 1. DÖNEM 1. YAZILI (4. Senaryo)

T.Y.7.18. Yazısını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme		
En az iki farklı duyuya seslenen ifade	Bir benzetme ve bir kişileştirme	Bir deyim

Sabah saatlerinde bir tren istasyonunu yukarıdaki ölçütleri göz önünde bulundurarak betimleyiniz.

Cevap anahtarı için instagram @mehmetakif.unaldi

T.Y.7.21. Yazım kuralları ve noktalama işaretlerini uygulayabilme	
Aşağıdaki cümlelerde altı çizili "de, da" ve "ki"lerin yazımı doğruysa yanına (D) yazınız; yanlışsa doğrusunu yazınız.	
Cümle	**Doğrusu / (D)**
Annem *de* bu kitabı okuyunca çok beğendi.	
Ceketini dolap *da* mı bıraktın?	
Okulda *ki* etkinliklerin hepsine katılmak istiyorum.	
Öyle yorulmuşum *ki* yatar yatmaz uyumuşum.	
Ben*de* sizinle sinemaya gelmek istiyorum.	
Duydum *ki* yarın okullar tatilmiş.	

https://fenomenkitap.com.tr/ adresinden ve Kurmay Yayınları bayilerinden yedinci sınıf düzeyinde hazırladığımız kaynaklara ulaşabilirsiniz.

@mehmetakif.unaldi ORTAOKULU 7. SINIF 1. DÖNEM 1. YAZILI (4. Senaryo)

CEVAP ANAHTARI (4. SENARYO)

T.O.7.4. Metinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme

Selçuklular döneminde Anadolu'daki ticaret yolları boyunca, birbirine yaklaşık bir günlük yürüyüş mesafesinde kervansaraylar yapılırdı. Uzun yolculuktan *bitap* düşen tüccarlar burada hem dinlenir hem de develerinin bakımını yaptırırdı. Kervansarayda *konaklayan* yolculardan üç gün boyunca hiçbir ücret alınmaz; hastalananlar tedavi edilir, ayakkabısı eskiyenlerin ayakkabısı onarılırdı. Yolda malı çalınan tüccarın zararını ise devlet *tazmin ederdi*. Bu *güvence*, Anadolu'yu Doğu ile Batı arasındaki ticaretin *vazgeçilmez* bir durağı hâline getirmişti.

Bu metindeki altı çizili kelimelerin anlamlarını metnin bütününden hareketle tahmin ediniz. Her kelimenin önündeki ayraca, o kelimenin anlamını karşılayan harfi yazınız. (Anlamlardan biri fazladır.)

(c) **bitap**	a) Bir zararı karşılamak, ödemek
(e) **konaklamak**	b) Olmazsa olmayan, bırakılamayan
(a) **tazmin etmek**	c) Yorgunluktan gücü kalmamış, takatsiz
(f) **güvence**	d) Ağır ağır, acele etmeden
(b) **vazgeçilmez**	e) Geceyi ya da birkaç günü bir yerde geçirmek
	f) Bir konuda verilen söz, teminat, garanti

Çeldirici: d) seçeneği metindeki hiçbir kelimeyi karşılamamaktadır.

T.O.7.5. Metnin yüzey anlamını belirleyebilme

CAHİT ARF

Cahit Arf, 1910 yılında Selanik'te doğdu. Balkan Savaşı sırasında ailesiyle birlikte önce İstanbul'a, ardından İzmir'e göç etti. Matematiğe olan merakı, daha ortaokul yıllarında öğretmenlerinin dikkatini çekecek kadar belirgindi. Liseyi bitirince devlet bursu kazanarak Fransa'ya gitti ve orada matematik öğrenimi gördü. Yurda döndüğünde bir süre İstanbul'da lise öğretmenliği yaptı. Daha sonra doktora yapmak için Almanya'daki Göttingen Üniversitesine gitti; burada dönemin ünlü matematikçilerinden Helmut Hasse ile çalıştı. Bu yıllarda ortaya koyduğu ve bugün dünyada "Arf değişmezi" adıyla bilinen buluşu, onun adını matematik tarihine yazdırdı.

Arf, ömrü boyunca bilimin yalnızca üniversite kürsülerinde kalmaması gerektiğine inandı. Yazılarında ve konferanslarında matematiği ezberlenecek kurallar yığını olarak değil, bir düşünme biçimi olarak anlattı. 1997'de hayatını kaybeden bilim insanının portresi, 2009 yılından itibaren 10 Türk lirası banknotların arka yüzünde yer aldı.

Metne göre Cahit Arf'in eğitim için gittiği ülkeleri ve bu ülkelerde neler yaptığını yazınız. Arf'in matematiğe nasıl baktığını belirtiniz.

Fransa: Devlet bursuyla gitmiş, matematik öğrenimi görmüştür.

Almanya: Doktora yapmak için Göttingen Üniversitesine gitmiş, Helmut Hasse ile çalışmış; "Arf değişmezi" olarak bilinen buluşunu bu dönemde ortaya koymuştur.

Matematiğe bakışı: Matematiği ezberlenecek kurallar yığını olarak değil, bir düşünme biçimi olarak görmüştür.

@mehmetakif.unaldi ORTAOKULU 7. SINIF 1. DÖNEM 1. YAZILI (4. Senaryo)

T.O.7.5. Metnin yüzey anlamını belirleyebilme

(Bir köy kahvesinin önü. Yaşlı muhtar, elinde bir kâğıtla telaşla gelir.)
MUHTAR — Duydunuz mu? İlçeden yazı geldi. Köyün yolunu asfaltlayacaklarmış!
HASAN — *(Tavla zarlarını avucunda sallayarak)* Geçen yıl da aynısını söylemişlerdi muhtar. Kepçe geldi, iki gün toprağı eşeledi, gitti.
MUHTAR — Bu sefer başka. Bak, tarihi bile yazıyor: Nisanın on beşi.
EMİNE — *(Karşıdaki evin penceresinden başını uzatır.)* Yol yapılırsa ilçe pazarına kendi traktörümüzle gideriz. Domatesler de yolda ezilmeden varır.
HASAN — Yol yapılırsa şehirliler de akın akın gelir. Sonra bu kahvede oturacak bir sandalye bulabilirsen bul!
(Herkes güler. Muhtar kâğıdı özenle katlayıp ceketinin iç cebine koyar.)

Metne göre köye gelen haber nedir? Hasan ve Emine bu habere nasıl tepki vermiştir?

Gelen haber: İlçeden gelen yazıya göre köyün yolu nisanın on beşinde asfaltlanacaktır.

Hasan'ın tepkisi: Habere inanmamış, geçen yıl da aynı sözün verildiğini ama işin yarım bırakıldığını söylemiştir. Ayrıca yol yapılırsa şehirlilerin köye akın edeceğini söyleyerek şaka yapmıştır.

Emine'nin tepkisi: Habere sevinmiş; yol yapılırsa ilçe pazarına kendi traktörleriyle gidebileceklerini, domateslerin ezilmeden varacağını söylemiştir.

T.O.7.7. Metnin derin anlamını belirlemeye yönelik basit çıkarımlar yapabilme

Ece, sınav sonuçlarının açıklandığı sayfayı üçüncü kez yeniledi. Ekrandaki sayıya uzun uzun baktı; sonra bilgisayarı kapatmayı bile unutup odasından fırladı. Merdivenleri ikişer ikişer indi. Mutfakta annesi çay demliyordu. Ece hiçbir şey söylemeden arkadan annesine sarıldı, yüzünü omzuna gömdü. Annesi elindeki demliği bırakmadan gülümsedi:
— Söyleme, anladım. Babanı ara, akşam yemeğini dışarıda yiyoruz.
Ece telefonu almak için salona koşarken duvarda iki yıldır asılı duran kâğıda gözü takıldı. Üzerinde kendi el yazısıyla "Hedefim: Fen Lisesi" yazıyordu. Kırmızı kalemi kaptı ve kâğıdın köşesine kocaman bir tik attı.

Metinde Ece'nin sınav sonucu açıkça söylenmemiştir. Ece'nin sonucu hakkında ne söylenebilir? Bu sonuca ulaşmanızı sağlayan iki ipucunu yazınız.

Ece'nin sonucu: Ece sınavda başarılı olmuş, hedeflediği Fen Lisesini kazanmıştır.

İpuçları: Sonucu görünce odasından fırlayıp merdivenleri ikişer ikişer inmesi; annesine sarılması; annesinin gülümseyip akşam yemeğini kutlama için dışarıda yiyeceklerini söylemesi; "Hedefim: Fen Lisesi" yazan kâğıda kırmızı kalemle tik atması.
(Bu ipuçlarından herhangi ikisi kabul edilir.)

T.O.7.21. Metinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme

Mahallemizin terzisi Saniye Hanım, kırk yıldır aynı küçük dükkânda iğneyle iplikle uğraşır. Gözleri eskisi kadar iyi görmese de işinin kalitesinden asla ödün vermez. Bayramlardan önce dükkânın önünde kuyruk oluşur; herkes elbisesi yetişsin diye ona yalvar yakar olur. Saniye Hanım ise kimseyi kırmaz, gece yarılarına kadar oturup elbiseleri tek tek bitirir. Bu yüzden mahallede adı çıkmıştır: Dikiş söz konusu olduğunda kimse onun eline su dökemez.

Bu metinde geçen iki deyimi bularak anlamlarını yazınız. Ardından metinde geçen ikilemelerden birini seçerek kendi kuracağınız bir cümlede kullanınız.

Deyimler ve anlamları: ödün vermek: bir konuda taviz vermek, geri adım atmak / adı çıkmak: bir özelliğiyle tanınmak / eline su dökememek: bir işte birinin düzeyine ulaşamamak / yalvar yakar olmak: çok yalvarmak / kimseyi kırmamak: kimseyi üzmemek
(Bu deyimlerden herhangi ikisi kabul edilir.)
İkilemeyle kurduğum cümle: "tek tek" — Öğretmenimiz sınav kâğıtlarımızı tek tek inceledi. / "yalvar yakar" — Kardeşim yalvar yakar olup beni de parka götürdü.

@mehmetakif.unaldi ORTAOKULU 7. SINIF 1. DÖNEM 1. YAZILI (4. Senaryo)

T.Y.7.18. Yazısını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme		
En az iki farklı duyuya seslenen ifade	Bir benzetme ve bir kişileştirme	Bir deyim

Sabah saatlerinde bir tren istasyonunu yukarıdaki ölçütleri göz önünde bulundurarak betimleyiniz.

Sabahın altısında istasyon, uykusundan yeni uyanmış bir dev gibi esniyordu. Raylar, gecenin soğuğunu üzerinden atamamış, gri bir sessizlikle uzanıyordu. Bekleme salonundan taze simit ve demlenmiş çay kokusu yükseliyordu. Hoparlörden gelen cızırtılı anons, trenin on dakika rötar yapacağını haber verince yolcuların yüzü bir anda asıldı. Uzaktan duyulan ilk düdük sesiyle herkes valizine sarıldı; tren, ağır ağır ve homurdanarak perona yanaştı.

Örnekte: Duyular — "simit ve çay kokusu" (koku), "cızırtılı anons, düdük sesi" (işitme); benzetme — "uykusundan yeni uyanmış bir dev gibi"; kişileştirme — "istasyon esniyordu, tren homurdanarak"; deyim — "yüzü asılmak".

T.Y.7.21. Yazım kuralları ve noktalama işaretlerini uygulayabilme

Aşağıdaki cümlelerde altı çizili "de, da" ve "ki"lerin yazımı doğruysa yanına (D) yazınız; yanlışsa doğrusunu yazınız.

Cümle	Doğrusu / (D)
Annem *de* bu kitabı okuyunca çok beğendi.	**D**
Ceketini dolap *da* mı bıraktın?	**dolapta**
Okulda *ki* etkinliklerin hepsine katılmak istiyorum.	**Okuldaki**
Öyle yorulmuşum *ki* yatar yatmaz uyumuşum.	**D**
Ben*de* sizinle sinemaya gelmek istiyorum.	**Ben de**
Duydum *ki* yarın okullar tatilmiş.	**D**

BAŞARILAR DİLERİM

@mehmetakif.unaldi